

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/2118

ze dne 24. listopadu 2021,

kterou se mění směrnice 2009/103/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel je pro evropské občany zvláště důležité, ať již jsou pojistníky, nebo by se mohli stát poškozenými v důsledku nehody. Rovněž vyvolává velký zájem pojišťoven, jelikož představuje důležitý podíl trhu v oblasti neživotního pojištění v rámci Unie. Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel má rovněž podstatný vliv na volný pohyb osob, zboží a vozidel, a tedy i na vnitřní trh. Posílení a konsolidace vnitřního trhu pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel by tudíž měly být hlavním cílem činnosti Unie v oblasti finančních služeb.
- (2) Komise v roce 2017 provedla hodnocení fungování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ⁽³⁾, včetně její účinnosti, účelnosti a soudržnosti s jinými politikami Unie. Hodnocení dospělo k závěru, že směrnice 2009/103/ES jako celek funguje dobře a ve většině aspektů ji není zapotřebí měnit. Byly však zjištěny čtyři oblasti, ve kterých by byly vhodné cílené změny: náhrada škody poškozeným v důsledku nehod v případě insolvence dotčené pojišťovny, povinné minimální částky pojistného krytí, kontroly pojištění vozidel prováděné členskými státy a použití potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění pojistníků ze strany nové pojišťovny. Kromě těchto čtyř oblastí byly jako oblasti, ve kterých by bylo vhodné provést cílené změny, určeny i tyto: odeslaná vozidla, nehody zahrnující přípojné vozidlo tažené vozidlem, nezávislé nástroje pro porovnávání cen pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, informační střediska a informace pro poškozené. Dále by měla být zvýšena jednoznačnost směrnice 2009/103/ES nahrazením pojmu „oběť“, který je v uvedené

⁽¹⁾ Úř. věst. C 440, 6.12.2018, s. 85.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 21. října 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 9. listopadu 2021.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ze dne 16. září 2009 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (Úř. věst. L 263, 7.10.2009, s. 11).

směrnicí používán jako synonymum pojmu „poškozený“, pojmem „poškozený“, a to prostřednictvím příslušných změn. Tyto změny mají výhradně za cíl harmonizovat terminologii používanou v uvedené směrnici a nepředstavují podstatnou změnu.

- (3) Od vstupu směrnice 2009/103/ES v platnost se na trh dostalo mnoho nových typů motorových vozidel. Některá z nich jsou poháněna výhradně elektrickým motorem a některá pomocným zařízením. Tato vozidla by měla být při definování významu pojmu „vozidlo“ zohledněna. Definice by měla být založena na obecných vlastnostech takových vozidel, zejména na jejich maximální konstrukční rychlosti a čisté hmotnosti, a měla by stanovit, že se vztahuje pouze na vozidla poháněná výhradně mechanickou energií. Definice by měla platit nezávisle na počtu kol vozidla. Neměly by být do ní zahrnuty invalidní vozíky určené pro použití osobami s tělesným postižením.
- (4) Lehká elektrická vozidla, na která se nevztahuje definice pojmu „vozidlo“, by měla být z oblasti působnosti směrnice 2009/103/ES vyňata. Žádné ustanovení uvedené směrnice by však nemělo členským státům bránit v tom, aby v rámci svých vnitrostátních právních předpisů požadovaly pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel za podmíněk jimi stanovených, pokud jde o jakékoli motorové zařízení používané na zemi, na které se nevztahuje definice pojmu „vozidlo“ podle uvedené směrnice, a v případech kterého se proto v uvedené směrnici takové pojištění nevyžaduje. Uvedená směrnice by rovněž neměla bránit členským státům v tom, aby ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovily, že poškození v důsledku nehod způsobených jakýmkoli jiným motorovým zařízením mají přístup k orgánu členského státu pověřeného odškodněním, jak je stanoveno v kapitole 4. Členské státy by rovněž měly mít možnost rozhodnout, že pokud jsou osoby s bydlištěm na jejich území poškozenými v důsledku nehody způsobené takovým jiným motorovým zařízením v jiném členském státě, ve kterém se pro toto motorové zařízení nevyžaduje pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, mají mít tito rezidenti přístup k orgánu pro odškodnění stanovenému v kapitole 4 v členském státě, v němž mají bydliště. Orgány členských států pro odškodnění by měly mít možnost uzavřít vzájemnou dohodu o způsobech spolupráce v takové situaci.
- (5) V rozhodnutích Soudního dvora Evropské unie z poslední doby, a sice v rozsudcích ve věcech Vnuk ⁽⁴⁾, Rodrigues de Andrade ⁽⁵⁾ a Torreiro ⁽⁶⁾, Soudní dvůr vyjasnil význam výrazu „provoz vozidla“. Soudní dvůr zejména objasnil, že motorová vozidla jsou obvykle určena k tomu, aby sloužila jako dopravní prostředek, a to bez ohledu na vlastnosti vozidla, a objasnil, že provoz takových vozidel zahrnuje jakékoli použití vozidla odpovídající jeho obvyklé funkci jako dopravního prostředku bez ohledu na terén, ve kterém je motorové vozidlo provozováno, a bez ohledu na to, zda stojí, nebo je v pohybu. Směrnice 2009/103/ES se nepoužije, pokud je v době nehody obvyklou funkcí takového vozidla „použití jiné než jako dopravní prostředek“. Tak by tomu mohlo být v případě, že vozidlo není používáno ve smyslu čl. 3 prvního pododstavce uvedené směrnice, neboť jeho obvyklou funkcí je například „použití jako průmyslový nebo zemědělský zdroj energie“. V zájmu právní jistoty je vhodné zohlednit tuto judikaturu ve směrnici 2009/103/ES začleněním definice pojmu „provoz vozidla“.
- (6) Některá motorová vozidla jsou menší, a proto je méně pravděpodobné, že způsobí závažnou škodu na zdraví nebo věcnou škodu než v případě jiných vozidel. Jejich zahrnutí do oblasti působnosti směrnice 2009/103/ES by bylo nepřiměřené a zřejmě dočasné. Jejich zahrnutí by také ohrozilo zavádění novějších vozidel, jako jsou elektrická jízdní kola, která nejsou poháněna výhradně mechanickým pohonem, a odrazovalo by od inovací. Navíc neexistuje dostatek důkazů, že by tato menší vozidla mohla způsobovat nehody, jejichž důsledkem by byl stejný rozsah poškozených, jako je tomu u jiných vozidel, jako jsou například osobní automobily či nákladní vozidla. V souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality by se proto požadavky na úrovni Unie měly vztahovat pouze na ta vozidla, jež jsou takto vymezena ve směrnici 2009/103/ES.

⁽⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. prosince 2014, ve věci Vnuk, C-162/13, ECLI:EU:C:2014:2146.

⁽⁵⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. listopadu 2017 ve věci Rodrigues de Andrade, C-514/16, ECLI:EU:C:2017:908.

⁽⁶⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. prosince 2017, Torreiro, C-334/16, ECLI:EU:C:2017:1007.

- (7) Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel by se v zásadě mělo vztahovat na nehody ve všech oblastech členských států. Některé členské státy však mají ustanovení, kterými se řídí vozidla používaná výlučně ve zvláštních oblastech s omezeným přístupem. Tyto členské státy by měly mít možnost stanovit omezené odchylky od článku 3 směrnice 2009/103/ES, pokud jde o vyhrazené oblasti, do nichž by neměly vstupovat nepovolané osoby, jako jsou oblasti specifické pro danou lokalitu a oblasti se zařízením v přístavech a na letištích. Členský stát, který se rozhodne takové odchylky stanovit, by měl rovněž přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby byla vyplacena náhrada škody za jakoukoli věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobenou takovým vozidlem.
- (8) Členský stát by rovněž měl mít možnost nepožadovat povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel pro vozidla, která nebyla schválena k provozu na veřejných komunikacích v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy. Tyto členské státy by měly nicméně přijmout vhodná opatření s cílem zabezpečit, že bude vyplacena náhrada za jakoukoli věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobenou takovými vozidly, s výjimkou případů, kdy se členský stát rovněž rozhodne odchýlit od článku 10 směrnice 2009/103/ES, pokud jde o náhradu škody způsobenou těmito vozidly v oblastech, které nejsou přístupné veřejnosti v důsledku zákonného nebo fyzického omezení přístupu do těchto oblastí vymezených jeho vnitrostátními právními předpisy. Taková odchylka od článku 10 by se měla vztahovat na vozidla, u nichž se členský stát rozhodl uplatnit výjimku z povinnosti pojištění, protože tato vozidla nejsou povolena k provozu na veřejných komunikacích v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy, a to i v případě, že by se na povinnost pojištění pro tato vozidla mohla rovněž vztahovat jiná výjimka stanovená v článku 5 směrnice 2009/103/ES.
- (9) V některých členských státech existují ustanovení o použití vozidel jako prostředku úmyslného způsobení škody na zdraví nebo věcné škody. V případě nejzávažnějších trestných činů by měly mít členské státy možnost pokračovat ve své právní praxi spočívající ve vyloučení takové škody z povinného pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel nebo ve vymáhání částky pojistného plnění, která je poškozeným vyplacena, od osob, které odpovídají za takovou škodu na zdraví či věcnou škodu. S cílem nesnížit ochranu poskytovanou směrnicí 2009/103/ES by však taková právní praxe měla být povolena pouze tehdy, pokud členský stát zajistí, aby v takových případech byli poškození odškodněni za takovou škodu způsobem, který se co nejvíce blíží způsobu, jakým by byli odškodněni podle směrnice 2009/103/ES. Pokud členský stát nestanovil alternativní mechanismus odškodnění nebo záruku zajišťující odškodnění poškozených za takovou škodu způsobem, který se co nejvíce blíží způsobu, jakým by jim byla poskytnuta náhrada škody podle směrnice 2009/103/ES, měla by být taková škoda kryta v souladu s uvedenou směrnicí.
- (10) Členské státy by neměly uplatňovat směrnici 2009/103/ES na provoz vozidel při motoristických akcích a činnostech, včetně závodů a soutěží, ani na tréninky, zkoušky a předvádění, ať už se týkají rychlosti, spolehlivosti nebo dovednosti, jež byly povoleny v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy. Tyto činnosti, na něž se vztahuje výjimka, by měly probíhat ve vyhrazené a vymezené oblasti tak, aby bylo zajištěno, že běžná doprava, veřejnost a jakékoli osoby, které se na této činnosti nepodílejí, nebudou moci skutečně ani potenciálně využívat trasu, po které se jezdí. Tyto činnosti obvykle zahrnují činnosti na určených motoristických tratích nebo trasách a v oblastech v bezprostřední blízkosti, jako jsou bezpečnostní zóny, prostory boxů a garáží, kde je riziko nehody ve srovnání s běžnými silnicemi mnohem vyšší a kam by nepovolané osoby neměly vstupovat.
- (11) Tato výjimka pro motoristické akce a činnosti by se měla uplatnit pouze v případě, že členský stát zajistí, aby organizátor akce nebo činnosti nebo jakákoli jiná strana uzavřeli alternativní pojištění nebo záruku pokrývající škodu způsobenou jakékoli třetí straně, včetně diváků a osob nacházejících se v okolí, avšak nikoli nutně škodu způsobenou zúčastněným řidičům a jejich vozidlům. Pokud poradatelé nebo jiné strany neuzavřeli jako podmínku této výjimky alternativní pojištění nebo záruku, měla by být tato škoda kryta v souladu se směrnicí 2009/103/ES, s možnou výjimkou škody způsobené zúčastněným řidičům a jejich vozidlům.
- (12) S cílem nesnížit ochranu poskytovanou směrnicí 2009/103/ES by měly členské státy zajistit, aby při motoristických akcích a činnostech povolených v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy a způsobilých pro tuto výjimku byli poškození odškodněni za takovou škodu způsobem, který se co nejvíce blíží způsobu, jakým by byli odškodněni podle směrnice 2009/103/ES.

- (13) Při výrobě a přepravě vozidel nemají vozidla dopravní funkce a nejsou považována za vozidla v provozu ve smyslu čl. 3 prvního pododstavce směrnice 2009/103/ES. Pokud se však členský stát rozhodne u těchto vozidel neuplatňovat požadavek uzavřít pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel podle čl. 28 odst. 1 směrnice 2009/103/ES, mělo by existovat podnikatelské pojištění odpovědnosti k pokrytí škod, které by tato vozidla mohla způsobit.
- (14) V současné době vnitrostátní právní předpisy mnoha členských států spojují povinnost pojištění s provozem vozidla ve smyslu čl. 3 prvního pododstavce směrnice 2009/103/ES. V těchto členských státech je provoz vozidla povolen pouze tehdy, je-li vozidlo registrováno. Právní předpisy těchto členských států stanoví, že vozidlo musí být během aktivní registrace a provozu vozidla kryto pojištěním občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorového vozidla ve smyslu čl. 3 prvního pododstavce směrnice 2009/103/ES. Členské státy tudíž nevyžadují pojistné krytí z provozu vozidel v případě, že jejich registrace byla trvale nebo dočasně zrušena, protože se například nacházejí v muzeu, jsou restaurována nebo nejsou z nějakého důvodu delší dobu používána, například proto, že se tak děje pouze v určitou roční dobu. Tyto členské státy musí přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby náhrada škody v souladu s odškodněním dostupným podle směrnice 2009/103/ES byla vyplacena za jakoukoli věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobenou na jejich území a na území jiných členských států vozidly definovanými v uvedené směrnici, která jsou používána ve smyslu čl. 3 prvního pododstavce uvedené směrnice.
- (15) V současné době se některé členské státy, ve kterých povinnost uzavřít pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorového vozidla nesouvisí s registrací vozidla, rozhodly nepožadovat povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel pro vozidla, která byla formálně vyřazena z provozu v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy. K příkladům takového formálního vyřazení z provozu patří zaslání oznámení příslušnému orgánu nebo jiným určeným stranám vykonávajícím funkci příslušného orgánu nebo přijetí jiných ověřitelných fyzických opatření. Tyto členské státy musí přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby náhrada škody v souladu s odškodněním dostupným podle směrnice 2009/103/ES byla vyplacena za jakoukoli věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobenou takovými vozidly na jejich území a na území jiných členských států.
- (16) Členské státy v současnosti upouštějí od provádění kontrol pojištění vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území jiného členského státu, jakož i vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území třetí země a vstupují na jejich území z území jiného členského státu. Vývoj nových technologií, například technologie umožňující automatické rozpoznávání registračních značek, umožňuje kontroly pojištění vozidel, aniž by bylo třeba je zastavovat, a tedy bez zasahování do volného pohybu osob. Je proto vhodné hraniční kontroly pojištění vozidel umožnit, a to pouze v případě, že nejsou diskriminační, jsou nezbytné a přiměřené a tvoří součást obecného systému kontrol na území daného státu, jež jsou prováděny také u vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území státu provádějícího tyto kontroly, a nevyžadují zastavení vozidla.
- (17) Je zapotřebí, aby členské státy, které se rozhodnou zřídit systém zpracovávající osobní údaje, jež mohou být následně sdíleny s jinými členskými státy, jako například údaje získané technologií pro rozpoznávání registračních značek, přijaly právní předpisy, které umožní zpracovávat osobní údaje pro účely boje proti řízení motorových vozidel bez uzavřeného pojištění, a aby zároveň zavedly vhodná opatření k zabezpečení práv, svobod a oprávněných zájmů subjektů údajů. Ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽⁷⁾ se vztahují i na zpracovávání osobních údajů za účelem boje proti řízení motorových vozidel bez uzavřeného pojištění. Právní předpisy členských států by měly zejména stanovit přesný účel, odkazovat na příslušný právní základ, být v souladu s příslušnými bezpečnostními požadavky a respektovat zásady nezbytnosti, proporcionality a omezení účelu a měly by stanovit přiměřenou dobu uchování údajů. U všech systémů zpracovávání osobních údajů, které jsou v rámci právních předpisů členských států vytvořeny a používány, by měly být navíc uplatňovány zásady záměrné a standardní ochrany osobních údajů.
- (18) V souladu s těmito zásadami by členské státy neměly uchovávat osobní údaje zpracovávané výhradně pro účely provedení kontroly pojištění déle, než je nezbytně nutné k ověření toho, zda je splněna povinnost pojištění odpovědnosti. Pokud se zjistí, že tato povinnost byla splněna, všechny údaje související s ověřováním by měly být smazány. Není-li systém ověřování schopen určit, zda je vozidlo pojištěno, měly by být tyto údaje uchovávány

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst L 119, 4.5.2016, s. 1).

pouze po omezenou dobu, která by neměla překročit počet dnů nezbytný k určení, zda pojistné krytí existuje. V případě vozidel, u nichž bylo zjištěno, že nebyla splněna povinnost pojištění odpovědnosti, je přiměřené požadovat, aby byly takové údaje uchovávány do doby, než bude ukončeno případné správní nebo soudní řízení a než bude tato povinnost splněna.

- (19) Směrnice 2009/103/ES v současnosti stanoví různá referenční data pro pravidelný přepočítání minimálních částek krytí v jednotlivých členských státech, což vede k odlišným minimálním částkám krytí v závislosti na členském státě. Aby byla zajištěna rovná minimální ochrana poškozených osob v celé Unii, měly by tyto minimální částky být harmonizovány a je žádoucí zavést ustanovení o jednotném přezkumu vycházejícím z referenčních hodnot harmonizovaného indexu spotřebitelských cen vydávaného Eurostatem, jakož i z procesních pravidel, jimiž se takový přezkum bude řídit a jež stanoví jednotný časový rámec.
- (20) Účelná a účinná ochrana poškozených v důsledku dopravních nehod vyžaduje, aby poškození měli právo požadovat náhradu škody v členském státě svého bydliště a obdržet odpověď v přiměřené lhůtě. Rovněž vyžaduje, aby v případě oprávněných nároků byla poškozeným vždy poskytnuta náležitá peněžité náhrada za škodu na zdraví nebo věcnou škodu, a to bez ohledu na to, zda pojišťovna osoby, která za škodu odpovídá, je solventní, či nikoli. Členské státy by proto měly zřídit nebo pověřit orgán, který bude poskytovat prvotní náhradu škody poškozeným, kteří mají bydliště na jejich území, a který má právo požadovat tuto náhradu škody od orgánu zřízeného nebo pověřeného za tímto účelem v domovském členském státě insolventní pojišťovny, která uzavřela pojistnou smlouvu kryjící odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla osoby, která za tuto škodu odpovídá. Má-li členský stát zavedený systém náhrady škody, měl by mít možnost jej nadále uplatňovat.
- (21) Pojišťovna se může stát insolventní různými způsoby, například v důsledku vyhlášení úpadku, neplnění povinností poté, co se vzdala svého povolení ve svém domovském členském státě, nebo tím, že se na ni vztahuje opatření o zrušení povolení nebo rozhodnutí o zákazu její činnosti. Je-li vydán příkaz nebo přijato rozhodnutí o zahájení konkursního nebo likvidačního řízení, měly by být tento příkaz nebo rozhodnutí zveřejněny. Orgán zřízený nebo oprávněný k odškodnění poškozených v případě insolvence pojišťovny v domovském členském státě pojišťovny by měl o uvedeném příkazu nebo rozhodnutí informovat takové orgány ve všech ostatních členských státech.
- (22) Členské státy by měly zajistit, aby orgán zřízený nebo oprávněný k odškodnění poškozených v případě insolvence pojišťovny v členském státě, na jehož území má poškozený bydliště, byl ve všech fázích řízení příslušný požadovat informace, informovat ostatní příslušné subjekty, orgány a zúčastněné strany v Unii a být jimi informován a spolupracovat s nimi. Tyto informace by měly být dostatečné k tomu, aby příjemce získal alespoň obecné povědomí o situaci. Tyto informace jsou důležité pro zajištění toho, aby orgán, který odškodňuje poškozeného, mohl před poskytnutím náhrady škody sám nebo společně se všemi příslušnými stranami podle vnitrostátních právních předpisů zjistit, zda žadatel v souvislosti s jeho nárokem pojišťovna již odškodnila. Nárok předložený tomuto orgánu může být dokonce převeden na pojišťovnu k dalšímu přezkoumání nebo k rozhodnutí, pokud to vnitrostátní procesní právo vyžaduje. Členské státy by měly zajistit, aby orgán požadoval a obdržel podrobnější informace o konkrétních nárocích.
- (23) Systémem úhrad by neměly být dotčeny platné právní předpisy týkající se výše pojistného krytí poškozených. Stejně zásady by měly platit pro pojistné události bez ohledu na to, zda je pojišťovna solventní či insolventní. Orgán domovského členského státu pojišťovny, která pojistila odpovědnou stranu, by měl provést platbu orgánu členského státu, na jehož území má poškozený bydliště, v přiměřené lhůtě poté, co orgán domovského členského státu pojišťovny obdrží žádost o náhradu škody v souvislosti s platbou, kterou ve prospěch poškozeného provedl orgán členského státu bydliště poškozeného.

- (24) V závislosti na různých fázích vyřizování pojistných událostí, platbách poškozeným a procesu úhrad v různých orgánech mohou existovat nesplacené závazky mezi orgány zřízenými nebo oprávněnými k odškodnění poškozených v případě insolvence pojišťovny. V průběhu procesu úhrad by mělo právo převzetí nároku přejít z orgánu, který vyplatil náhradu škody, nejprve na orgán jiného členského státu. Na posledně jmenovaný orgán pro odškodnění by měla být proto převedena práva poškozeného vůči osobě, která nehodu způsobila, nebo její pojišťovně, v rozsahu, v jakém poskytla náhradu za utrpenou věcnou škodu nebo škodu na zdraví a dosud neobdržel náhradu škody. Práva poškozeného vůči pojistníkovi nebo jiné pojištěné osobě, která nehodu způsobila, by však neměla být převedena na tento orgán, pokud by odpovědnost pojistníka nebo pojištěné osoby byla kryta insolventní pojišťovnou v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy. Každý členský stát by měl být povinen uznat tento přechod práv, jak je upraven jakýmkoli jiným členským státem.
- (25) V zájmu zajištění účinné a účelné ochrany poškozených v případě insolvence pojišťovny je nezbytné, aby členské státy přijaly vhodná opatření k zajištění toho, aby finanční prostředky potřebné k poskytnutí náhrady škody poškozeným byly v době splatnosti náhrady škody k dispozici. V souladu se zásadou subsidiarity by o uvedených opatřeních měly rozhodovat domovské členské státy na vnitrostátní úrovni. Tato opatření by však měla být v souladu s právem Unie, konkrétně pak se zásadami, jako jsou *lex specialis* a *lex posterior*. S cílem zabránit neodůvodněnému a nepřiměřenému zatížení pojistitelů, pokud členský stát požaduje od pojišťoven finanční příspěvky, by tyto příspěvky měly být vybírány pouze od pojišťoven, kterým tento členský stát udělil povolení. Tím by nemělo být dotčeno financování jiných funkcí, které by mohly být svěřeny orgánu zřízenému nebo oprávněnému k odškodnění poškozených v případě insolvence pojišťovny.
- (26) S cílem zajistit účinné provádění požadavků stanovených v této směrnici a týkajících se poskytnutí náhrady škody poškozeným v případě insolvence pojišťovny by orgány pověřené tímto úkolem měly usilovat o to, aby uzavřely dohodu o svých funkcích a povinnostech a o postupech úhrady. Není-li takové dohody dosaženo během 24 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), pokud jde o upřesnění procesních úkolů a povinností těchto orgánů v souvislosti s úhradou.
- (27) V případě insolvence pojišťovny by poškození měli mít právo požadovat náhradu škody od orgánu členského státu, v němž mají bydliště, a to i v případě škody na zdraví v důsledku nehod, k nimž došlo v jiném členském státě, než je jejich členský stát bydliště. Členské státy by měly mít možnost svěřit funkci poskytnutí náhrady škody poškozeným novému orgánu nebo orgánu, který již existuje, včetně orgánu pro odškodnění zřízenému nebo schválenému podle článku 24 směrnice 2009/103/ES. Pro případ insolvence pojišťovny by členské státy měly mít rovněž možnost svěřit úkoly poskytovat náhradu škody poškozeným v důsledku nehod v členském státě, v němž mají bydliště, a poškozeným v důsledku nehod v jiných členských státech, než je členský stát jejich bydliště, jedinému orgánu. V případě poškozených v jiných členských státech, než je jejich členský stát bydliště, je rovněž důležité zajistit výměnu informací a spolupráci s orgány pro odškodnění zřízenými nebo schválenými podle článku 24 směrnice 2009/103/ES ve všech členských státech a se škodními zástupci.
- (28) Členské státy mohou zřídit nebo schválit více než jeden orgán pro odškodnění podle směrnice 2009/103/ES, což by mohlo poškozeným znesnadnit určení orgánu, kterému mají předložit své nároky. Členské státy, které zřídí nebo schválí více než jeden orgán pro odškodnění, by proto měly zajistit, aby poškození měli přístup k základním informacím o možných způsobech podání žádosti o náhradu škody, a to tak, aby mohli snadno pochopit, na který orgán by se měli obrátit.
- (29) V případě odeslaného vozidla by osoba odpovědná za krytí škody vůči třetím osobám měla mít možnost volby, zda uzavře pojistnou smlouvu v členském státě, v němž je vozidlo registrováno, nebo v cílovém členském státě, i když vozidlo nebylo formálně v tomto cílovém členském státě zaregistrováno. Informační středisko členského státu, v němž je vozidlo registrováno, a cílového členského státu, v případě že se liší, jakož i informační středisko

kteréhokoliv jiného příslušného členského státu, například členského státu, na jehož území došlo k nehodě nebo v němž má poškozený bydliště, by měla navzájem spolupracovat, aby zajistila, že jsou k dispozici potřebné informace o odeslaném vozidle, které mají v souladu s článkem 23 směrnice 2009/103/ES.

- (30) V případě nehod s přípojnými vozidly, v souvislosti s nimiž bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla oddělené od pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou tažným vozidlem, by měl mít poškozený možnost uplatnit nárok vůči pojistiteli přípojného vozidla, pokud tak stanoví vnitrostátní právní předpisy. Poškozený by měl mít na požádání možnost získat od pojistitele přípojného vozidla informace o totožnosti pojistitele tažného vozidla nebo v případě, že pojistitel přípojného vozidla není navzdory vynaloženému přiměřenému úsilí schopen identifikovat pojistitele tažného vozidla, informace o mechanismu náhrady škody stanoveném v článku 10 směrnice 2009/103/ES.
- (31) Škodný průběh předchozích pojištění pojistníků, kteří chtějí uzavřít s pojišťovnou novou pojistnou smlouvu, by měl být snadno ověřitelný, a to s cílem usnadnit uznání škodného průběhu předchozích pojištění při uzavření nové pojistky. Za účelem zjednodušení ověření pravosti potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění je důležité, aby jejich obsah a formát byly ve všech členských státech stejné. Pojišťovny, které pro účely určení výše pojistného při pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorového vozidla přihlížejí k potvrzením o škodném průběhu předchozích pojištění, by kromě toho neměly diskriminovat na základě státní příslušnosti nebo pouze na základě členského státu předchozího bydliště pojistníka. Pojišťovny by dále měly považovat potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění z jiného členského státu za rovnocenné domácímu potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění a uplatňovat vůči klientovi z jiného členského státu veškeré slevy, které by měl k dispozici jinak identický domácí klient, včetně slev, které vyžadují vnitrostátní právní předpisy členského státu, jako jsou slevy v rámci systémů „bonus-malus“. Členským státům by měla být ponechána volnost přijímat vnitrostátní právní předpisy týkající se systémů „bonus-malus“, protože tyto systémy jsou ze své povahy vnitrostátní a bez jakéhokoli přeshraničního prvku, a proto by rozhodování o nich mělo v souladu se zásadou subsidiarity zůstat na členských státech. Aby bylo členským státům umožněno ověřovat, zda a jak pojišťovny nakládají s potvrzeními o škodném průběhu předchozích pojištění, měly by pojišťovny zveřejňovat obecný přehled svých politik, pokud jde o používání škodného průběhu předchozích pojištění při výpočtu pojistného. Aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943⁽⁸⁾, nemusí pojišťovny zveřejňovat citlivé obchodní informace, jako jsou podrobnosti o pravidlech týkajících se sazeb.
- (32) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění směrnice 2009/103/ES by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o formu a obsah potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění. Tyto prováděcí pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽⁹⁾.
- (33) Členské státy by měly mít možnost volby certifikovat nástroje, které spotřebitelům umožní porovnávat ceny, sazby a pojistné krytí mezi poskytovateli pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, kteří splňují podmínky stanovené ve směrnici 2009/103/ES. Pokud by tyto nástroje byly řádně certifikovány, mohly by být označeny jako „nezávislé nástroje pro porovnávání cen pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel“. Členské státy by rovněž měly mít možnost zavést veřejné nástroje pro porovnávání cen provozované veřejným orgánem.
- (34) S cílem zajistit bezproblémové vyřizování nároků, je-li podle vnitrostátních právních předpisů vyžadována zpráva o nehodě, která zajišťuje právo poškozeného na obdržení kopie zprávy o nehodě od příslušných orgánů, je důležité, aby k ní měl poškozený včas přístup.
- (35) Za účelem zajištění, že minimální částky krytí pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel se postupem času nebudou zmenšovat, by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o úpravu minimálních částek, s cílem zohlednit vyvíjející se hospodářskou realitu.

⁽⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (36) Při přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s pravomocemi uvedenými v této směrnici je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁰⁾. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (37) V rámci hodnocení fungování směrnice 2009/103/ES by Komise měla sledovat, jak je uvedená směrnice uplatňována, s přihlédnutím k počtu poškozených, částce dosud nevyřízených nároků v důsledku prodlžení v platbách vyplývajících z případů insolvence přeshraničních pojišťovatelů, úrovně minimálních částek krytí v členských státech, výše škodních nároků vzniklých v důsledku řízení motorových vozidel bez uzavřeného pojištění v přeshraničním provozu a počtu stížností týkajících se potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění.
- (38) Kromě toho by měla Komise vypracovat zprávu hodnotící fungování, spolupráci a financování orgánů pro odškodnění zřízených nebo oprávněných k odškodnění poškozených v případě insolvence pojišťovny. V případě potřeby by měla zprávu doplnit legislativním návrhem.
- (39) S cílem zajistit, aby směrnice 2009/103/ES i nadále sloužila svému účelu, kterým je ochrana potenciálních poškozených v důsledku nehod zahrnujících motorová vozidla, by měla Komise uvedenou směrnicí rovněž sledovat a přezkoumat s ohledem na technologický vývoj, včetně zvýšeného používání autonomních a poloautonomních vozidel. Měla by rovněž analyzovat, jak pojišťovny používají systémy, v nichž je pojistné ovlivněno potvrzeními o škodném průběhu předchozích pojištění pojistníků. Kromě toho by měla Komise posoudit účinnost systémů výměny informací používaných pro účely přeshraničních kontrol pojištění.
- (40) Jelikož cílů této směrnice, zejména zajištění stejné minimální ochrany stran poškozených v důsledku dopravních nehod v celé Unii, zajištění jejich ochrany v případě insolvence pojišťoven a zajištění rovného zacházení s potvrzeními o škodném průběhu předchozích pojištění pojistiteli při jednání s potenciálními pojistníky, kteří se pohybují přes vnitřní hranice Unie, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jejich účinku, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.
- (41) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech⁽¹¹⁾ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Ve vztahu k této směrnici považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.
- (42) Směrnice 2009/103/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2009/103/ES se mění takto:

1) Článek 1 se mění takto:

a) bod 1 se nahrazuje tímto:

„1. „vozidlem“

a) jakékoli motorové vozidlo výhradně s mechanickým pohonem pro pohyb po zemi, nikoli však po kolejích, mající:

i) maximální konstrukční rychlost vyšší než 25 km/h; nebo

ii) maximální čistou hmotnost větší než 25 kg a maximální konstrukční rychlost vyšší než 14 km/h;

b) jakékoli přípojné vozidlo, které má být v provozu s vozidlem uvedeným v písmenu a), bez ohledu na to, zda je připojeno, nebo odpojeno.

Aniž jsou dotčena písmena a) a b), invalidní vozíky určené výlučně pro osoby s tělesným postižením se nepovažují za vozidla uvedená v této směrnici;

b) vkládá se nový bod, který zní:

„1a. „provozem vozidla“ jakékoli použití vozidla, které v době nehody odpovídá obvyklé funkci vozidla jakožto dopravního prostředku, a to bez ohledu na vlastnosti vozidla a bez ohledu na terén, ve kterém je motorové vozidlo provozováno, a na to, zda vozidlo stojí, nebo je v pohybu;“;

c) bod 2 se nahrazuje tímto:

„2. „poškozeným“ jakákoli osoba, která má právo na náhradu jakékoli věcné škody nebo škody na zdraví způsobené provozem vozidla;“;

d) doplňuje se nový bod, který zní:

„8. „domovským členským státem“ „domovský členský stát“ ve smyslu čl. 13 bodu 8 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES (*).

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).“;

2) Článek 3 se mění takto:

a) první pododstavec se nahrazuje tímto:

„Každý členský stát přijme s přihlédnutím k článku 5 veškerá vhodná opatření, aby zajistil, že občanskoprávní odpovědnost z provozu vozidla, které má obvyklé stanoviště na jeho území, je kryta pojištěním.“;

b) za první pododstavec se vkládá nový pododstavec, který zní:

„Tato směrnice se nevztahuje na provoz vozidla při motoristických akcích a činnostech, včetně závodů, soutěží, tréninků, zkoušek a předvádění ve vyhrazeném a vymezeném prostoru v členském státě, pokud členský stát zajistí, aby organizátor činnosti nebo jiná strana sjednali alternativní pojištění nebo záruku pokrývající škodu způsobenou jakékoli třetí osobě, včetně diváků a dalších osob v okolí, avšak nepokrývající nutně škodu způsobenou zúčastněným řidičům a jejich vozidlům.“

- 3) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Kontroly pojištění

1. Členské státy upustí od vykonávání kontrol pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území jiného členského státu, jakož i vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území třetí země a vstupují na jejich území z území jiného členského státu.

Mohou však takové kontroly pojištění provádět, jsou-li tyto kontroly nediskriminační, nezbytné a přiměřené pro dosažení sledovaného cíle a:

- a) jsou prováděny v rámci kontroly, která není zacílena výlučně na ověřování pojištění; nebo
- b) tvoří součást obecného systému kontrol na území daného státu, které se provádějí rovněž u vozidel, jež mají stanoviště na území tohoto členského státu, a nevyžadují, aby vozidlo zastavilo.

2. Na základě právních předpisů členského státu, kterým kontrolor podléhá, mohou být v nezbytných případech zpracovávány osobní údaje za účelem boje proti řízení motorových vozidel bez uzavřeného pojištění odpovědnosti za škodu v jiných členských státech než ve členském státě, na jehož území mají obvyklé stanoviště. Tento právní předpis musí být v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (*) a musí rovněž stanovit vhodná opatření k zajištění práv subjektů údajů, jejich svobod a oprávněných zájmů.

Tato opatření členského státu zejména stanoví přesný účel, pro který mají být údaje zpracovávány, odkazují na příslušný právní základ, jsou v souladu s příslušnými bezpečnostními požadavky a respektují zásady nezbytnosti, proporcionality a omezení účelu a stanoví přiměřenou dobu uchovávání údajů. Osobní údaje zpracovávané podle tohoto článku výlučně pro účely provedení kontroly pojištění se uchovávají pouze po dobu, která je pro tento účel nezbytná, a jakmile je toho dosaženo, jsou zcela vymazány. Pokud je při kontrole pojištění zjištěno, že vozidlo je kryto povinným pojištěním podle článku 3, osoba provádějící kontrolu okamžitě tyto údaje vymaže. Pokud při kontrole pojištění nelze stanovit, zda je vozidlo kryto povinným pojištěním podle článku 3, jsou údaje uchovávány pouze po omezenou dobu, která nepřesáhne počet dní nezbytných k určení, zda pojistné krytí existuje.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).“

- 4) V článku 5 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„3. Členský stát se může odchýlit od článku 3, pokud jde o vozidla, jež jsou dočasně nebo trvale stažena z provozu a jejichž provoz je zakázán, za předpokladu, že byl zaveden formální správní postup nebo jiné ověřitelné opatření v souladu s vnitrostátním právem.

V tom případě členské státy zajistí, aby s vozidly uvedenými v prvním pododstavci bylo zacházeno stejným způsobem jako s vozidly, pro která nebyla splněna povinnost pojištění odpovědnosti podle článku 3.

Garanční fond členského státu, v němž došlo k nehodě, tak může uplatnit svůj nárok vůči garančnímu fondu v členském státě, ve kterém má vozidlo své obvyklé stanoviště.

4. Členský stát se může odchýlit od článku 3, pokud jde o vozidla provozovaná výlučně v oblastech s omezeným přístupem v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy.

Členský stát, který tak učiní, zajistí, aby s vozidly uvedenými v prvním pododstavci bylo zacházeno stejným způsobem jako s vozidly, u nichž nebyla splněna povinnost pojištění odpovědnosti podle článku 3.

Garanční fond členského státu, v němž došlo k nehodě, tak může uplatnit svůj nárok vůči garančnímu fondu v členském státě, ve kterém má vozidlo své obvyklé stanoviště.

5. Členský stát se může odchýlit od článku 3, pokud jde o vozidla, jejichž provoz není povolen na veřejných komunikacích v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy.

V tom případě členské státy zajistí, aby s vozidly uvedenými v prvním pododstavci bylo zacházeno stejným způsobem jako s vozidly, pro které nebyla splněna povinnost pojištění odpovědnosti podle článku 3.

Garanční fond členského státu, v němž došlo k nehodě, tak může uplatnit svůj nárok vůči garančnímu fondu v členském státě, ve kterém má vozidlo své obvyklé stanoviště.

6. Pokud se členský stát odchýlí podle odstavce 5 tohoto článku od článku 3, jde-li o vozidla, jejichž provoz není povolen na veřejných komunikacích, může se rovněž odchýlit od článku 10, pokud jde o náhradu škody způsobené těmito vozidly v oblastech, které nejsou přístupné veřejnosti v důsledku zákonného nebo fyzického omezení přístupu do těchto oblastí vymezených jeho vnitrostátními právními předpisy.

7. Pokud jde o odstavce 3 až 6, členské státy oznámí Komisi použití odchylky a zvláštní ujednání týkající se jejího provádění. Komise seznam těchto odchylek zveřejní.“

5) Článek 9 se nahrazuje tímto:

„Článek 9

Minimální částky

1. Aniž jsou dotčeny případné vyšší záruky, které mohou členské státy případně stanovit, vyžaduje každý členský stát, aby minimální částky, pro něž platí povinné pojištění uvedené v článku 3, činily:

- a) u škod na zdraví: 6 450 000 EUR na každou nehodu, bez ohledu na počet poškozených, nebo 1 300 000 EUR na každého poškozeného;
- b) u věcných škod 1 300 000 EUR na každou nehodu, bez ohledu na počet poškozených.

V členských státech, které nepřijaly euro, se tyto minimální částky přepočtou na jejich národní měnu za použití směnného kurzu platného ke dni 22. prosince 2021, který bude zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Každých pět let od 22. prosince 2021 Komise přezkoumá částky uvedené v odstavci 1 v souladu s harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (dále jen „HISC“) stanoveným podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/792 (*).

Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 28b, pokud jde o úpravu těchto částek podle HISC, a to do šesti měsíců po skončení každého pětiletého období.

V členských státech, které nepřijaly euro, se tyto částky přepočtou na jejich národní měnu za použití směnného kurzu platného ke dni výpočtu nových minimálních částek, který bude zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie*.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/792 ze dne 11. května 2016 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen a indexu cen bytových nemovitostí a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2494/95 (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 11).“

- 6) Název kapitoly 4 se nahrazuje tímto:

„KAPITOLA 4

NÁHRADA ŠKODY ZPŮSOBENÉ NEZJIŠTĚNÝM VOZIDLEM NEBO VOZIDLEM, U NĚHOŽ NEBYLA SPLNĚNA POVINNOST pojištění odpovědnosti STANOVENÁ V ČLÁNKU 3, A NÁHRADA V PŘÍPADĚ INSOLVENCE“

- 7) Článek 10 se mění takto:

- a) v odstavci 1 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Prvním pododstavcem není dotčeno právo členského státu považovat náhradu škody tímto orgánem za subsidiární nebo nesubsidiární a právo stanovit, jak se mají řešit nároky mezi tímto orgánem a osobou nebo osobami, které za nehodu nesou odpovědnost, a jinými pojistiteli nebo orgány sociálního zabezpečení, jež mají povinnost nahradit škodu poškozenému v téže nehodě. Členské státy však nesmí tomuto orgánu dovolit, aby podmínil poskytnutí náhrady škody tím, že by poškozený musel jakkoli prokazovat, že osoba, která je za škodu odpovědná, není schopna nebo odmítá zaplatit.“;

- b) v odstavci 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„2. Poškozený může v každém případě uplatnit svůj nárok přímo vůči orgánu, který je na základě informací, jež mu poškozený na jeho žádost poskytl, povinen dát zdůvodněnou odpověď, pokud jde o poskytnutí jakékoli náhrady škody.“;

- c) v odstavci 3 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud však orgán poskytl náhradu za závažnou škodu na zdraví jakémukoli poškozenému v důsledku stejné nehody, při které byla způsobena věcná škoda nezjištěným vozidlem, členský stát nesmí vyloučit poskytnutí náhrady věcné škody na základě toho, že totožnost vozidla nebyla zjištěna. Nicméně členské státy mohou stanovit spoluúčast poškozeného, který utrpěl věcnou škodu, do výše 500 EUR.“;

- d) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Každý členský stát uplatňuje své právní a správní předpisy pro poskytnutí náhrady škody orgánem, aniž tím je dotčena jiná praxe, která je pro poškozeného příznivější.“

- 8) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 10a

Ochrana poškozených v souvislosti se škodou způsobenou nehodami, k nimž došlo v členském státě, v němž mají bydliště, v případě insolvence pojišťovny

1. Každý členský stát zřídí nebo schválí orgán, jehož úkolem je poskytovat náhradu škody poškozeným, kteří mají bydliště na jeho území, minimálně do výše povinného pojištění, za věcné škody nebo škody na zdraví způsobené vozidlem pojištěným pojišťovnou, pokud:

- a) je vůči pojišťovně vedeno konkurzní řízení; nebo

- b) se pojišťovna nachází v likvidačním řízení ve smyslu čl. 268 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/138/ES.

2. Každý členský stát přijme vhodná opatření k zajištění toho, aby měl orgán uvedený v odstavci 1 k dispozici dostatečné finanční prostředky na poskytnutí náhrady poškozeným v souladu s pravidly stanovenými v odstavci 10, jsou-li platby náhrady splatné v situacích uvedených v odst. 1 písm. a) a b). Součástí těchto opatření mohou být požadavky na finanční příspěvky za předpokladu, že jsou uloženy pouze pojišťovnám, které byly schváleny členským státem, který tyto požadavky uložil.

3. Aniž je dotčena jakákoli povinnost podle článku 280 směrnice 2009/138/ES, každý členský stát zajistí, aby v případě, že příslušný soud nebo jakýkoli jiný příslušný orgán vydají příkaz nebo přijmou rozhodnutí zahájit řízení podle odst. 1 písm. a) nebo b) ve vztahu k pojišťovně, jejímž domovským členským státem je tento členský stát, se

tento příkaz nebo rozhodnutí zveřejnily. Orgán uvedený v odstavci 1 usazený v domovském členském státě pojišťovny zajistí, aby všechny orgány uvedené v odstavci 1 ve všech členských státech byly o tomto příkazu nebo rozhodnutí neprodleně informovány.

4. Poškozený může podat žádost o náhradu škody přímo orgánu uvedenému v odstavci 1.

5. Po obdržení žádosti orgán uvedený v odstavci 1 informuje obdobný orgán v domovském členském státě pojišťovny a pojišťovnu, vůči které je vedeno konkurzní řízení nebo která se nachází v likvidačním řízení, nebo jejího správce či likvidátora ve smyslu čl. 268 odst. 1 písm. e) a f) směrnice 2009/138/ES o tom, že obdržel od poškozeného žádost o náhradu škody.

6. Pojišťovna, vůči které je vedeno konkurzní řízení, nebo která se nachází v likvidačním řízení, nebo její správce či likvidátor informují orgán uvedený v odstavci 1, pokud poskytují náhradu škody nebo popírají odpovědnost ve vztahu k žádosti o náhradu škody, kterou rovněž obdržel orgán uvedený v odstavci 1.

7. Členské státy zajistí, aby orgán uvedený v odstavci 1 poskytl poškozenému mimo jiné na základě informací, které mu na jeho žádost poškozený poskytl, odůvodněnou nabídku náhrady škody nebo odůvodněnou odpověď podle druhého pododstavce tohoto odstavce v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy do tří měsíců ode dne, kdy poškozený podal dotčenému orgánu svou žádost o náhradu škody.

Pro účely prvního pododstavce dotčený orgán:

- a) předloží odůvodněnou nabídku náhrady škody, pokud konstatoval, že je povinen poskytnout náhradu škody podle odst. 1 písm. a) nebo b), žádost o náhradu škody není rozporována a škoda byla částečně nebo v plné míře vyčíslena;
- b) poskytne odůvodněnou odpověď na body uvedené v žádosti o náhradu škody, pokud konstatoval, že není povinen poskytnout náhradu škody podle odst. 1 písm. a) nebo b), nebo pokud je odpovědnost popřena či nebyla jasně určena nebo škoda nebyla v plné míře vyčíslena.

8. Je-li náhrada škody splatná v souladu s odst. 7 druhým pododstavcem písm. a), orgán uvedený v odstavci 1 poskytne poškozenému náhradu bez zbytečného prodlení a v každém případě do tří měsíců ode dne, kdy poškozený přijal odůvodněnou nabídku náhrady škody uvedenou v odst. 7 druhém pododstavci písm. a).

Pokud byla škoda vyčíslena pouze částečně, použijí se požadavky týkající se poskytnutí náhrady škody stanovené v prvním pododstavci na tuto částečně vyčíslenou škodu, a to od okamžiku přijetí odpovídající odůvodněné nabídky náhrady škody.

9. Členské státy zajistí, aby orgán uvedený v odstavci 1 disponoval veškerými pravomocemi a kompetencemi nezbytnými k tomu, aby mohl včas spolupracovat s jinými takovými orgány v jiných členských státech, s orgány zřízenými nebo schválenými podle článku 25a ve všech členských státech a s dalšími zúčastněnými stranami, včetně pojišťovny, vůči které je vedeno konkurzní řízení, nebo která se nachází v likvidačním řízení, jejího správce či likvidátora a příslušných vnitrostátních orgánů členských států, a to ve všech fázích postupů uvedených v tomto článku. Tato spolupráce zahrnuje podávání žádostí o informace, jejich přijímání a poskytování, případně včetně informací o konkrétních žádostech o náhradu škody.

10. Jestliže je domovský členský stát pojišťovny uvedený v odstavci 1 odlišný od členského státu, v němž má poškozený bydliště, je orgán uvedený v odstavci 1 v členském státě, ve kterém má poškozený bydliště, který poskytl poškozenému náhradu v souladu s odstavcem 8, oprávněn požadovat plnou úhradu částky poskytnuté jakožto náhrada škody od orgánu uvedeného v odstavci 1 v domovském členském státě pojišťovny.

Orgán uvedený v odstavci 1 v domovském členském státě pojišťovny provede platbu orgánu uvedenému v odstavci 1 v členském státě, v němž má poškozený bydliště, který poskytl poškozenému náhradu v souladu s odstavcem 8, a to v přiměřené lhůtě nepřesahující šest měsíců, pokud se tyto orgány písemně nedohodnou jinak, poté, co obdržel žádost o náhradu škody.

Na orgán, který poskytl náhradu podle prvního pododstavce, přecházejí práva poškozeného vůči osobě, která nehodu způsobila, nebo její pojišťovně s výjimkou práv poškozeného vůči pojistníkovi nebo jiné pojištěné osobě, která nehodu způsobila v rozsahu, v němž by odpovědnost pojistníka nebo pojištěné osoby byla kryta insolventní pojišťovnou v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy. Každý členský stát je povinen uznat tento přechod práv, jak je upraven jakýmkoli jiným členským státem.

11. Odstavci 1 až 10 není dotčeno právo členských států:

- a) považovat náhradu škody poskytnutou orgánem uvedeným v odstavci 1 za subsidiární nebo nesubsidiární;
- b) stanovit, jak se mají řešit nároky v souvislosti s toutž nehodou mezi:
 - i) orgánem uvedeným v odstavci 1;
 - ii) osobou nebo osobami odpovědnými za nehodu;
 - iii) jinými pojišťovnami nebo orgány sociálního zabezpečení, jež mají povinnost nahradit škodu poškozenému.

12. Členské státy orgánu uvedenému v odstavci 1 nepovolí, aby podmínil poskytnutí náhrady škody jinými požadavky, než které jsou stanoveny v této směrnici. Členské státy zejména orgánu uvedenému v odstavci 1 nepovolí, aby podmínil poskytnutí náhrady škody tím, že poškozený musí prokázat, že právnická nebo fyzická osoba, které jsou za škodu odpovědné, nejsou schopny nebo odmítají zaplatit.

13. Orgány uvedené v odstavci 1 nebo subjekty uvedené v druhém pododstavci tohoto odstavce usilují o uzavření dohody do 23. prosince 2023 za účelem provedení tohoto článku, pokud jde o jejich funkce a povinnosti a postupy úhrad podle tohoto článku.

Za tímto účelem do 23. června 2023 každý členský stát:

- a) zřídí nebo schválí orgán uvedený v odstavci 1 a zmocní jej ke sjednání a uzavření takové dohody; nebo
- b) určí subjekt a zmocní jej ke sjednání a uzavření takové dohody, jejíž smluvní stranou se stane orgán uvedený v odstavci 1, jakmile bude zřízen nebo schválen.

Dohoda uvedená v prvním pododstavci je okamžitě oznámena Komisi.

Není-li dohoda uvedená v prvním pododstavci uzavřena do 23. prosince 2023, je Komise zmocněna přijímat v souladu s postupem uvedeným v článku 28b akty v přenesené pravomoci za účelem stanovení procesních úkolů a procesních povinností orgánů uvedených v odstavci 1 v souvislosti s úhradou.“

9) V článku 11 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„V případě sporu mezi orgánem uvedeným v čl. 10 odst. 1 a pojistitelem občanskoprávní odpovědnosti o tom, kdo má poškozenému nahradit škodu, přijmou členské státy vhodná opatření k určení jedné z těchto stran jako strany, jež je předběžně povinna poškozenému neprodleně poskytnout náhradu škody.“

10) Název kapitoly 5 se nahrazuje tímto:

„KAPITOLA 5

ZVLÁŠTNÍ KATEGORIE POŠKOZENÝCH, DOLOŽKY O VÝLUCE Z POJIŠTĚNÍ, JEDINÉ POJISTNÉ, VOZIDLA ODESLANÁ Z JEDNOHO ČLENSKÉHO STÁTU DO JINÉHO“

11) Název článku 12 se nahrazuje tímto:

„Zvláštní kategorie poškozených.“

12) Článek 13 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) návětí prvního pododstavce se nahrazuje tímto:

„1. Každý členský stát přijme veškerá vhodná opatření k zajištění toho, aby ve vztahu k nárokům třetích osob poškozených v důsledku nehody bylo považováno za neplatné jakékoli zákonné ustanovení či smluvní ujednání obsažené v pojistné smlouvě uzavřené podle článku 3, vylučuje-li z pojištění provoz či řízení vozidel:“;

ii) třetí pododstavec se nahrazuje tímto:

„Členské státy nemusí v případě nehod, k nimž dojde na jejich území, uplatnit první pododstavec v rozsahu, v jakém může poškozený obdržet náhradu škody od orgánu sociálního zabezpečení.“;

b) v odstavci 2 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy, které v případě odcizených nebo násilím získaných vozidel stanoví, že orgán uvedený v čl. 10 odst. 1 vyplatí náhradu škody, mohou u věcných škod stanovit spoluúčast poškozeného až do výše 250 EUR.“

13) V článku 15 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Odchylně od čl. 13 bodu 13 písm. b) směrnice 2009/138/ES, pokud je vozidlo odesláno z jednoho členského státu do jiného, pokládá se za členský stát, ve kterém se nachází riziko, a to v závislosti na výběru osobou odpovědnou za krytí odpovědnosti za škodu vůči třetím osobám, buď členský stát registrace, nebo cílový členský stát, a to bezprostředně od převzetí vozidla kupujícím po dobu třiceti dnů, přestože vozidlo nebylo v cílovém členském státě formálně zaregistrováno.

Členské státy zajistí, aby informační středisko uvedené v článku 23 členského státu, v němž je vozidlo registrováno, informační středisko cílového členského státu, pokud se liší, a informační středisko jakéhokoli jiného příslušného členského státu, jako je členský stát, v němž k nehodě došlo nebo v němž má poškozený bydliště, vzájemně spolupracovala s cílem zajistit dostupnost nezbytných informací o odeslaném vozidle, které mají k dispozici v souladu s článkem 23.“

14) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 15a

Ochrana poškozených při nehodách zahrnujících přípojně tažené vozidlo

1. V případě nehody způsobené soupravou vozidel sestávající z tažného vozidla a přípojného vozidla, má-li přípojně tažené vozidlo samostatné pojištění odpovědnosti za škody vůči třetím osobám, může poškozený uplatnit svůj nárok přímo u pojišťovny, u níž je přípojně tažené vozidlo pojištěno, pokud:

a) lze přípojně tažené vozidlo identifikovat, nikoliv však vozidlo, které jej táhlo; a

b) platné vnitrostátní právní předpisy stanoví, že pojištitel přípojně taženého vozidla má poskytnout náhradu škody.

Pojišťovna, která poškozenému poskytla náhradu, může uplatnit svůj nárok za toto plnění u pojišťovny, u níž je pojištěna občanskoprávní odpovědnost z provozu tažného vozidla, nebo u orgánu uvedeného v čl. 10 odst. 1, a to v rozsahu, v němž tak stanoví platné vnitrostátní právní předpisy.

Tímto odstavcem nejsou dotčeny platné vnitrostátní právní předpisy, které stanoví pravidla příznivější pro poškozeného.

2. V případě nehody způsobené soupravou vozidel sestávající z tažného vozidla a přípojně taženého vozidla poskytne pojištitel přípojně taženého vozidla, ledaže by byl podle platných vnitrostátních právních předpisů povinen poskytnout plnou náhradu škody, poškozenému na jeho žádost bez zbytečného odkladu informace o:

a) totožnosti pojištitelů tažného vozidla; nebo

b) v případě, že pojistitel přípojného vozidla nemůže určit pojistitele tažného vozidla, o mechanismu odškodnění stanoveném v článku 10.“

15) Článek 16 se nahrazuje tímto:

„Článek 16

Výkaz uvádějící uplatněné nároky v rámci odpovědnosti za škody vůči třetím osobám

Členské státy zajistí, aby pojistník měl právo kdykoli požádat o vystavení výkazu uvádějícího uplatněné nároky v rámci odpovědnosti za škody vůči třetím osobám nebo skutečnost, že žádné takové nároky nebyly uplatněny, ve vztahu k vozidlu nebo vozidlům krytým pojistnou smlouvou, alespoň v průběhu předchozích pěti let smluvního vztahu (dále jen „potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění“).

Pojišťovna nebo orgán případně určený členským státem za účelem poskytování povinného pojištění nebo vystavování uvedených potvrzení vystaví toto potvrzení pojistníkovi do patnácti dnů od podání žádosti. Učiní tak za použití formuláře potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění.

Členské státy zajistí, aby při zohledňování potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění, která vystavila jiná pojišťovna nebo jiné orgány uvedené v druhém pododstavci, nezacházely pojišťovny s pojistníky diskriminačním způsobem nebo jim neúčtovaly příplatek k pojistnému kvůli jejich státní příslušnosti nebo pouze na základě toho, ve kterém členském státě měli předchozí bydliště.

Členské státy zajistí, aby v případě, že pojišťovna při určování pojistného bere v úvahu potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění, zacházela s potvrzeními vydanými v jiných členských státech jako s potvrzeními vydanými pojišťovnou nebo orgány uvedenými v druhém pododstavci v témže členském státě, a to i při uplatňování případných slev.

Členské státy zajistí, aby pojišťovny zveřejňovaly obecný přehled svých postupů, pokud jde o to, jak při výpočtu pojistného využívají potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění.

Komise přijme do 23. července 2023 prováděcí akty, které prostřednictvím vzoru stanoví formu a obsah potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění uvedeného ve druhém pododstavci. Tento vzor musí obsahovat všechny následující informace:

- a) totožnost pojišťovny nebo orgánu, které potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění vydaly;
- b) totožnost pojistníka, včetně jeho kontaktních údajů;
- c) vozidlo, jehož provozu se pojištění odpovědnosti týká a jeho identifikační číslo vozidla;
- d) datum zahájení a ukončení pojistného krytí vozidla;
- e) počet uplatněných nároků v rámci odpovědnosti za škody vůči třetím osobám vypořádaných podle pojistné smlouvy pojistníka během období, na které se vztahuje potvrzení o škodném průběhu předchozích pojištění, včetně data uplatnění každého nároku;
- f) další informace relevantní podle pravidel nebo postupů platných v členských státech.

Před přijetím těchto prováděcích aktů vede Komise konzultace se všemi zúčastněnými stranami a úzce spolupracuje s členskými státy.

Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 28a odst. 2.“;

16) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 16a

Nástroje pro porovnávání cen pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel

1. Členské státy se mohou rozhodnout, že udělí certifikaci pro nástroje, které spotřebitelům umožňují bezplatně porovnávat ceny, sazby a pojistné krytí mezi poskytovateli povinného pojištění uvedeného v článku 3 jako „nezávislé nástroje pro porovnávání cen pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel“, pokud jsou splněny podmínky odstavce 2.

2. Srovnávací nástroj ve smyslu odstavce 1 musí:

- a) být provozně nezávislý na poskytovatelích povinného pojištění uvedeného v článku 3 a zajišťovat, že se poskytovatelům služeb dostane ve výsledcích vyhledávání rovného zacházení;
- b) jasně uvádět totožnost majitele a provozovatele srovnávacího nástroje;
- c) stanovit jasná a objektivní kritéria, z nichž porovnání vychází;
- d) používat jednoduché a jednoznačné formulace;
- e) poskytovat přesné a aktuální informace a uvádět čas poslední aktualizace;
- f) být otevřen všem poskytovatelům povinného pojištění uvedeného v článku 3, zpřístupnit příslušné informace, zahrnovat širokou škálu nabídek pokrývající významnou část trhu pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a v případě, že uváděné informace nepředstavují úplný přehled trhu, jasně uživatele na tuto skutečnost před zobrazením výsledků upozornit;
- g) nabízet účinný postup pro nahlášení nesprávných informací;
- h) zahrnovat prohlášení, že ceny vycházejí z poskytnutých informací a nejsou pro poskytovatele pojištění závazné.“

17) Článek 23 se mění takto:

a) vkládá se nový odstavec, který zní:

„1a. Členské státy zajistí, aby pojišťovny nebo jiné subjekty byly povinny poskytovat informace uvedené v odst. 1 písm. a) bodech i), ii) a iii) informačním střediskům a informovat je vždy, když pojistná smlouva pozbuje platnosti nebo se jinak již nevztahuje na vozidlo s poznávací značkou.“;

b) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Zpracování osobních údajů vyplývajících z odstavců 1 až 5 se provádí v souladu s nařízením (EU) 2016/679.“

18) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 25a

Ochrana poškozených v souvislosti se škodou způsobenou v důsledku nehod, k nimž došlo v jiném členském státě, než je členský stát jejich bydliště, v případě insolvence pojišťovny

1. Každý členský stát zřídí nebo schválí orgán, který bude pověřen úkolem poskytovat v případech uvedených v čl. 20 odst. 1 poškozeným s bydlištěm na jeho území náhradu věcné škody nebo škody na zdraví způsobené vozidlem pojištěným pojišťovnou, a to minimálně do výše povinného pojištění, pokud:

a) je vůči pojišťovně vedeno konkurzní řízení; nebo

b) se pojišťovna nachází v likvidačním řízení ve smyslu čl. 268 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/138/ES.

2. Každý členský stát přijme vhodná opatření k zajištění toho, aby měl orgán uvedený v odstavci 1 k dispozici dostatečné finanční prostředky na poskytnutí náhrady poškozeným v souladu s pravidly stanovenými v odstavci 10, jsou-li platby náhrady splatné v situacích uvedených v odst. 1 písm. a) a b). Součástí těchto opatření mohou být požadavky na finanční příspěvky za předpokladu, že jsou uloženy pouze pojišťovnám, které byly schváleny členským státem, který požadavky uložil.

3. Aniž je dotčena jakákoli povinnost podle článku 280 směrnice 2009/138/ES, každý členský stát zajistí, aby v případě, že příslušný soud nebo jakýkoli jiný příslušný orgán vydají příkaz nebo přijmou rozhodnutí zahájit řízení podle odst. 1 písm. a) nebo b) ve vztahu k pojišťovně, jejímž domovským členským státem je tento členský stát, se tento příkaz nebo rozhodnutí zveřejnily. Orgán uvedený v odstavci 1 usazený v domovském členském státě pojišťovny zajistí, aby všechny orgány uvedené v odstavci 1 a všechny orgány pro odškodnění uvedené v článku 24 ve všech členských státech byly o tomto příkazu nebo rozhodnutí neprodleně informovány.

4. Poškozený může podat žádost o náhradu škody přímo orgánu uvedenému v odstavci 1.

5. Po obdržení žádosti o náhradu škody informuje orgán uvedený v odstavci 1 obdobný orgán v domovském členském státě pojišťovny, orgán pro odškodnění podle článku 24 v členském státě bydliště poškozeného a pojišťovnu, vůči které je vedeno konkurzní řízení nebo která se nachází v likvidačním řízení, nebo jejího správce či likvidátora ve smyslu čl. 268 odst. 1 písm. e) a f) směrnice 2009/138/ES o tom, že od poškozeného obdržel žádost o náhradu škody.

6. Pojišťovna, vůči které je vedeno konkurzní řízení nebo která se nachází v likvidačním řízení, nebo její správce či likvidátor informují orgán uvedený v odstavci 1, pokud poskytují náhradu škody nebo popírají odpovědnost ve vztahu k žádosti o náhradu škody, kterou rovněž obdržel orgán uvedený v odstavci 1.

7. Členské státy zajistí, aby orgán uvedený v odstavci 1 poskytl poškozenému mimo jiné na základě informací, které mu na jeho žádost poškozený poskytl, odůvodněnou nabídku náhrady škody nebo odůvodněnou odpověď podle druhého pododstavce tohoto odstavce, v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy, do tří měsíců ode dne, kdy poškozený podal dotčenému orgánu svou žádost o náhradu škody.

Pro účely prvního pododstavce dotčený orgán:

- a) předloží odůvodněnou nabídku náhrady škody, pokud konstatoval, že je povinen poskytnout náhradu škody podle odst. 1 písm. a) nebo b), žádost o náhradu škody není napadena a škoda byla částečně nebo v plné míře vyčíslena;
- b) poskytne odůvodněnou odpověď na body uvedené v žádosti o náhradu škody, pokud konstatoval, že není povinen poskytnout náhradu podle odst. 1 písm. a) nebo b), nebo pokud je odpovědnost popřena či nebyla jasně určena nebo škoda nebyla v plné míře vyčíslena.

8. Je-li náhrada škody splatná v souladu s odst. 7 druhým pododstavcem písm. a), orgán uvedený v odstavci 1 poskytne poškozenému náhradu škody bez zbytečného prodlení a v každém případě do tří měsíců poté, co poškozený přijal odůvodněnou nabídku náhrady škody uvedenou v odst. 7 druhém pododstavci písm. a).

Pokud byla škoda vyčíslena pouze částečně, použijí se požadavky týkající se poskytnutí náhrady škody stanovené v prvním pododstavci na tuto částečně vyčíslenou škodu, a to od okamžiku přijetí odpovídající odůvodněné nabídky náhrady škody.

9. Členské státy zajistí, aby orgán uvedený v odstavci 1 disponoval veškerými pravomocemi a kompetencemi nezbytnými k tomu, aby mohl včas spolupracovat s jinými takovými orgány v jiných členských státech, s orgány zřízenými nebo schválenými podle článků 10a a 24 ve všech členských státech a s dalšími zúčastněnými stranami, včetně pojišťovny, vůči které je vedeno konkurzní řízení, nebo jež se nachází v likvidačním řízení, jejího škodního zástupce, správce či likvidátora, a s příslušnými vnitrostátními orgány členských států, a to ve všech fázích řízení uvedených v tomto článku. Tato spolupráce zahrnuje podávání žádostí o informace, jejich přijímání a poskytování, případně včetně informací o konkrétních žádostech o náhradu škody.

10. Jestliže je domovský členský stát pojišťovny uvedený v odstavci 1 odlišný od členského státu, v němž má poškozený bydliště, je orgán uvedený v odstavci 1, který poskytl poškozenému náhradu v souladu s odstavcem 8 v členském státě jeho bydliště, oprávněn požadovat plnou úhradu částky poskytnuté v rámci náhrady škody od orgánu uvedeného v odstavci 1 v domovském členském státě pojišťovny.

Orgán uvedený v odstavci 1 v domovském členském státě pojišťovny provede platbu orgánu uvedenému v odstavci 1 v členském státě, v němž má poškozený bydliště, který poskytl poškozenému náhradu v souladu s odstavcem 8, a to v přiměřené lhůtě nepřesahující šest měsíců, ledaže by se tyto orgány písemně dohodly jinak, poté, co obdržel žádost o náhradu škody.

Na orgán, který poskytl náhradu škody podle prvního pododstavce, přecházejí práva poškozeného vůči osobě, která nehodu způsobila, nebo vůči její pojišťovně, s výjimkou práv poškozeného vůči pojistníkovi nebo jiné pojištěné osobě, která nehodu způsobila, v rozsahu, v němž by odpovědnost pojistníka nebo pojištěné osoby byla kryta insolventní pojišťovnou v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy. Každý členský stát je povinen uznat tento přechod práv, jak je upraven jakýmkoli jiným členským státem.

11. Odstavci 1 až 10 není dotčeno právo členských států:

- a) považovat náhradu škody poskytnutou orgánem uvedeným v odstavci 1 za subsidiární nebo nesubsidiární;
- b) stanovit, jak se mají řešit nároky v souvislosti s touž nehodou mezi:
 - i) orgánem uvedeným v odstavci 1;
 - ii) osobou nebo osobami odpovědnými za nehodu;
 - iii) jinými pojišťovnami nebo orgány sociálního zabezpečení, jež mají povinnost nahradit škodu poškozenému.

12. Členské státy orgánu uvedenému v odstavci 1 nepovolí podmínit poskytnutí náhrady škody jinými požadavky, než které jsou stanoveny v této směrnici. Členské státy zejména orgánu uvedenému v odstavci 1 nepovolí podmínit poskytnutí náhrady škody požadavkem, aby poškozený prokázal, že fyzická nebo právnická osoba, které nesou za škodu odpovědnost, nejsou schopny nebo odmítají zaplatit.

13. Orgány uvedené v odstavci 1 nebo subjekty uvedené ve druhém pododstavci tohoto odstavce usilují o uzavření dohody do 23. prosince 2023 za účelem provedení tohoto článku, pokud jde o jejich funkce a povinnosti a postupy úhrad podle tohoto článku.

Za tímto účelem do 23. června 2023 každý členský stát:

- a) zřídí nebo schválí orgán uvedený v odstavci 1 a zmocní jej ke sjednání a uzavření takové dohody; nebo
- b) určí subjekt a zmocní jej ke sjednání a uzavření takové dohody, jejíž smluvní stranou se stane orgán uvedený v odstavci 1, jakmile bude zřízen nebo schválen.

Dohoda uvedená v prvním pododstavci je okamžitě oznámena Komisi.

Není-li dohoda uvedená v prvním pododstavci uzavřena do 23. prosince 2023, je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s postupem uvedeným v článku 28b za účelem upřesnění procesních úkolů a procesních povinností orgánů uvedených v odstavci 1 v souvislosti s úhradou.“

19) V článku 26 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy přijmou veškerá vhodná opatření, která včas umožní poškozeným, jejich pojistitelům nebo jejich právním zástupcům přístup k základním údajům nezbytným pro likvidaci škod.“

20) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 26a

Informování poškozených

Členské státy, které zřídí nebo schválí různé orgány pro odškodnění podle čl. 10 odst. 1, čl. 10a odst. 1, čl. 24 odst. 1 a čl. 25a odst. 1, zajistí, aby měli poškození přístup k základním informacím o možných způsobech podání žádosti o náhradu škody.“

21) V čl. 28 odst. 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Členské státy mohou požadovat pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, které splňuje požadavky této směrnice, pro každé motorové zařízení používané na zemi, jehož se netýká definice „vozidla“ uvedená v čl. 1 bodu 1 a na něž se nevztahuje článek 3.“

22) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 28a

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Evropský výbor pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění zřízený rozhodnutím Komise 2004/9/ES (*). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 (**).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 28b

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 9 odst. 2 se Komisi svěřuje na dobu neurčitou počínaje 22. prosince 2021.

Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 10a odst. 13 čtvrtém pododstavci a v čl. 25a odst. 13 čtvrtém pododstavci je svěřena Komisi na dobu sedmi let ode dne 22. prosince 2021. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament ani Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedeně v čl. 9 odst. 2, čl. 10a odst. 13 čtvrtém pododstavci a v čl. 25a odst. 13 čtvrtém pododstavci kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů (**).

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 9 odst. 2, čl. 10a odst. 13 čtvrtého pododstavce a čl. 25a odst. 13 čtvrtého pododstavce vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o tři měsíce.

Článek 28c

Hodnocení a přezkum

1. Nejpozději do pěti let od příslušných dat použitelnosti článků 10a a 25a uvedených v čl. 30 druhém, třetím a čtvrtém pododstavci podá Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování, spolupráci a financování orgánů uvedených v článcích 10a a 25a. V případě potřeby ke zprávě připojí legislativní návrh. Pokud jde o financování těchto orgánů, obsahuje zpráva alespoň:

- a) posouzení finančních kapacit a finančních potřeb orgánů pro odškodnění ve vztahu k jejich případným závazkům, s přihlédnutím k riziku insolvence pojistitelů motorových vozidel na trzích členských států;
- b) posouzení harmonizace přístupu orgánů pro odškodnění k financování;

- c) je-li ke zprávě připojen legislativní návrh, posouzení dopadu příspěvků na pojistné vyplývající ze smlouvy o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel.
2. Nejpozději do 24. prosince 2030 předloží Komise zprávu Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, v níž posoudí uplatňování této směrnice, s výjimkou prvků, na něž se vztahuje hodnocení uvedené v odstavci 1, mimo jiné, pokud jde o:
- a) uplatňování této směrnice s ohledem na technologický vývoj v oblasti samořízených a částečně samořízených vozidel;
- b) přiměřenost rozsahu působnosti této směrnice s ohledem na rizika nehod, která představují různá motorová vozidla;
- c) ve formě přezkumu účinnost systémů výměny informací pro účely kontrol pojištění v přeshraničních situacích, v případě potřeby včetně posouzení proveditelnosti použití stávajících systémů výměny informací v takových případech, a v každém případě analýzu cílů systémů výměny informací a posouzení jejich nákladů; a
- d) používání systémů, v nichž je pojistné ovlivněno potvrzeními o škodném průběhu předchozích pojištění pojistníků, mimo jiné systémů bonus-malus nebo „bonus při bežeškodném průběhu“, ze strany pojišťoven.

Ke zprávě bude případně připojen legislativní návrh.

(*) Rozhodnutí Komise 2004/9/ES ze dne 5. listopadu 2003 o zřízení Evropského výboru pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (Úř. věst. L 3, 7.1.2004, s. 34).

(**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

(***) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.“

23) V článku 30 se doplňují nové pododstavce, které znějí:

„Ustanovení čl. 10a odst. 1 až 12 se použijí ode dne uzavření dohody uvedené v čl. 10a odst. 13 prvním pododstavci nebo ode dne použitelnosti aktu Komise v přenesené pravomoci uvedeného v čl. 10a odst. 13 čtvrtém pododstavci.

Ustanovení čl. 25a odst. 1 až 12 se použijí ode dne uzavření dohody uvedené v čl. 25a odst. 13 prvním pododstavci nebo ode dne použitelnosti aktu Komise v přenesené pravomoci uvedeného v čl. 25a odst. 13 čtvrtém pododstavci.

Ustanovení čl. 10a odst. 1 až 12 a čl. 25a odst. 1 až 12 se nicméně nepoužijí před 23. prosincem 2023.

Ustanovení čl. 16 druhého pododstavce druhé věty a třetího, čtvrtého a pátého pododstavce se použijí ode dne 23. dubna 2024 nebo ode dne použitelnosti prováděcího aktu Komise uvedeného v čl. 16 šestém pododstavci, podle toho, co nastane později.“

Článek 2

Provedení

1. Členské státy do 23. prosince 2023 přijmou a zveřejní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Použijí tyto předpisy ode dne 23. prosince 2023.

Odchylně od prvního pododstavce tohoto odstavce členské státy do 23. června 2023 přijmou předpisy nezbytné pro dosažení souladu se změnami stanovenými v čl. 1 bodech 8 a 18 této směrnice, pokud jde o čl. 10a odst. 13 druhý pododstavec a čl. 25a odst. 13 druhý pododstavec směrnice 2009/103/ES.

Tyto předpisy přijaté členskými státy podle tohoto odstavce musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Určení

Tato směrnice je určena členskými státem.

Ve Štrasburku dne 24. listopadu 2021.

Za Evropský parlament
předseda
D. M. SASSOLI

Za Radu
předseda
A. LOGAR

Prohlášení Komise

Komise je i nadále odhodlána hájit vysoký stupeň ochrany poškozených v souvislosti se směrnicí o pojištění motorových vozidel. Naším cílem je zajistit, aby i v přeshraničních situacích byli poškození odškodňováni co nejrychleji a nevztahovaly se na ně nepřiměřené procesní požadavky, které by mohly jejich přístupu k odškodnění bránit. Účinnost odškodnění do značné míry závisí na tom, zda je poskytnuto včas. V této souvislosti bereme na vědomí obavy, které opakovaně vyjádřil Evropský parlament s ohledem na rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o promlčecí lhůty, tj. příslušná časová období, během nichž může poškozená strana uplatnit nárok na odškodnění. Komise tuto otázku pečlivě zváží a prozkoumá možná řešení s cílem dále posílit ochranu poškozených, pokud důkazy prokáží, že jsou potřebná opatření na úrovni Unie.
